

4 Νοεμβρίου, 1993

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

"ΚΑΛΑΜΑΡΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΜΙΤΕΔ" ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΑΥΤΗΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 410/92)

Ο περί Προστασίας Ανταγωνισμού Νόμος (Ν. 207/89) — Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού — Αρμοδιότητες — Άρθρα 7(1) και 7(1) (β) του Ν. 207/89 εξαιρούν από την αρμοδιότητα της Επιτροπής δραστηριότητες που τυγχάνουν ειδικής νομοθετικής ρύθμισης — Απόφαση καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης των εφημερίδων, ρυθμίζεται ειδικά από τις διατάξεις (3) και (4) του Άρθρου 24 του περί Τύπου Νόμου (Ν.145/89) όπου καθορίζεται ως αρμόδιο όργανο η Αρχή Τύπου, με την έγκριση του αρμόδιου Υπουργού — Η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού ήταν αναρμόδια να αποφασίσει επί του θέματος.

5

10

Το μοναδικό ερώτημα που έρχοξε απάντησης στην προσφυγή αυτή, ήταν κατά πόσο η καθ' ης η αίτηση Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού είχε ή στερείτο δικαιοδοσίας να εξετάζει και να αποφασίζει για θέματα που αφορούν συμπράξεις για τον καθορισμό ανώτατης τιμής πώλησης των εφημερίδων. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό, έκρινε και την εγκυρότητα της προσβληθείσας απόφασης της Επιτροπής, με την οποία διατάχθηκαν οι αιτητές να τεματίσουν την απόφασή τους για αύξηση της τιμής πώλησης των εφημερίδων τους κατά πέντε σεντ.

15

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας τη επίδικη απόφαση, αποφάσισε:

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχει αρμοδιότητα να

εκδίδει αποφάσεις για όλες τις πράξεις και συμπράξεις επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού. Σύμφωνα όμως με το Άρθρο 7(1) και 7(1) (β) του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου (Ν. 207/89), δεν επιίπτον στις διατάξεις του Νόμου αυτού οι συμπράξεις ή πράξεις επιχειρήσεων που οι δραστηριότητές τους τυγχάνουν ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, στο βαθμό που διέπονται από τη ρύθμιση αυτή. 5

Στην υπό εξέταση περίπτωση, το ζήτημα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης των εφημερίδων ρυθμίζεται ειδικά από τις διατάξεις (3) και (4) του Άρθρου 24 του περί Τύπου Νόμου (Ν. 145/89). Αρμόδια να αποφασίζει για το θέμα αυτό, είναι η Αρχή Τύπου με την έγκριση του αρμόδιου Υπουργού. 10

Το περιεχόμενο της ρύθμισης του Άρθρου 24(3) και (4) του περί Τύπου Νόμου ικανοποιεί πλήρως, το 'βαθμό' της εξειδίκευσης, που απαιτείται από το Άρθρο 7(1)(β) του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, είναι σαφής, ειδική και εξαντλητική, όσον αφορά τη ρυθμιζόμενη περίπτωση και δεν παρέχει πεδίο για οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία. 15 20

Περαιτέρω, η διάταξη 7(1)(β) του Ν. 207/89 είναι σαφής όσον αφορά το περιεχόμενό της και θέτει όσες δραστηριότητες πράξεων ή συμπράξεων επιχειρήσεων ρυθμίζονται ειδικά από άλλο Νόμο εκτός του δικαιοδοτικού πλαισίου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού. Τέτοια ειδική νομοθετική ρύθμιση στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει και είναι η ρύθμιση του Άρθρου 24(3) και (4) που ορίζει ως αρμόδιους για θέματα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης εφημερίδων την Αρχή Τύπου και τον αρμόδιο Υπουργό. 25 30

Το μοναδικό ζήτημα στην προσφυγή αυτή είναι η ύπαρξη αρμοδιότητας της καθ' ης αίτηση Επιτροπής να λαμβάνει αποφάσεις όπως η επίδικη. 35

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται λόγω αναρμοδιότητας του οργάνου που την έλαβε.

Η προσφυγή επιτυγχάνει.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 20/4/92, με την οποία οι αιτητές υποχρεώθηκαν να τεματίσουν την απόφασή τους για αύξηση της τιμής πώλησης των 40

εφημερίδων κατά 5 σεντ.

5 Ρ. Χαράλαμπος για Χρ. Τριανταφυλλίδη και Χρ. Γεωργίου για Χ" Νικολάου, για τους Αιτητές.

Γ. Φράγκου, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Καθ' ης η αίτηση.

Cur. adv. vult.

10 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή οι αιτητές ζητούν από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία:

15 "Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ'ων η αίτηση ημερομηνίας 20/4/1992 η οποία φέρει αριθμό 1/1992 (Παράρτημα "1" επί της παρούσης) και η οποία εδημοσιεύθη εις την Επίσημο Εφημερίδα της Δημοκρατίας την 8/5/1992 (Παράρτημα "2" επί της παρούσης) είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή άνευ ουδεμίας νομικής ισχύος."

20 Η καθ' ης η αίτηση είναι Επιτροπή που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 8 του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, Ν. 207/89, προς το σκοπό ελέγχου και καταστολής των περιοριστικών του εμπορίου πράξεων και συμπράξεων.

25 Δυνάμει του άρθρου 22 του Νόμου η Επιτροπή είναι αποκλειστικά αρμόδια προς διερεύνηση παραβάσεων των άρθρων 4 και 6.

Το άρθρο 4 του Νόμου προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

30 "Απαγορεύονται όλες οι συμπράξεις επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα δε οι συνιστάμενες -

35 (α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής."

40 Το άρθρο 19 του Νόμου προβλέπει και για παλαιές συμπράξεις περιοριστικές του ανταγωνισμού, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

Κατά ή περί την 31/5/1990 οι εκδότες εννέα εφημερίδων, μεταξύ των οποίων και οι αιτητές (βλέπε Παράρτημα "Α" στην αίτηση), ανακοίνωσαν την απόφασή τους να αυξήσουν από την

1/6/1990 την τιμή πώλησης των εφημερίδων κατά 5 σεντ (Τεκμήριο 1 στην ένσταση).

Η καθ' ης η αίτηση Επιτροπή εξέτασε το πιο πάνω θέμα σε συνεδριάσή της με ημερομηνία 23/6/1990 (Τεκμήριο 2) και αργότερα με επιστολή της ημερομηνίας 7/11/1990 (Τεκμήριο 3) κάλεσε τους εκδότες των εννέα εφημερίδων να εμφανιστούν σε συνεδριάσή της με ημερομηνία 1/12/1990 για να αναπτύξουν τους λόγους της πιο πάνω ενέργειάς τους.

Το θέμα της αύξησης της τιμής των εφημερίδων απασχόλησε την Επιτροπή στις συνεδριάσεις της ημερομηνίας 19/1/1991, 7/3/1991, 14/3/1991 και 25/4/1991 στις οποίες ήταν παρόντες εκπρόσωποι και νομικοί σύμβουλοι των εννέα εφημερίδων. (Βλέπε Τεκμήρια 5, 6, 7 και 8.)

Η Επιτροπή συνέχισε την εξέταση του θέματος στις συνεδριάσεις της με ημερομηνίες 20/1/1992 και 17/2/1992 και στη συνεδριάσή της ημερομηνίας 20/4/1992 εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση (Τεκμήρια 9, 10 και 11).

Σύνοψη της πιο πάνω απόφασης της Επιτροπής δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 8/5/1992, Αριθμός 2704 (βλέπε Παράρτημα 2 στην αίτηση) και ανέφερε τα ακόλουθα:

"Αρ. Απόφασις 1 του 1992

ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑ ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Οι εκδότες των εφημερίδων ΑΓΩΝ, ΑΛΗΘΕΙΑ, ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, ΚΗΡΥΚΑΣ, ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ, ΣΗΜΕΡΙΝΗ, ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ με ανακοίνωσή τους που δημοσιεύθηκε στις 31.5.1990, αποφάσισαν να αυξήσουν από 1.6.1990 την τιμή πώλησης των εφημερίδων κατά 5 σεντ. Η αύξηση αυτή προστέθηκε στην υφιστάμενη ομοιόμορφη τιμή πώλησης όλων των πιο πάνω εφημερίδων με αποτέλεσμα όλες οι εφημερίδες στην Κύπρο να πωλούνται και μέχρι σήμερα στην ίδια ακριβώς τιμή χωρίς να υπάρχει συναγωνισμός από οποιαδήποτε εφημερίδα.

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού βρήκε ότι, η υπό διερεύνηση υπόθεση δεν εξαιρείται δυνάμει του άρθρου 7(1)(β) και ότι η σύμπραξη για τον καθορισμό τιμής πώλησης

των εφημερίδων και η συνεχιζόμενη μέχρι σήμερα γενική ομοιομορφία στην τιμή πώλησης των εφημερίδων, καταστρατηγεί τις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 4 του Νόμου 207/89, δυνάμει του οποίου απαγορεύονται όλες οι συμπράξεις επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακάλυψη, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα δε οι συνισταμένες στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής. Συνεπώς οι συμπράξεις των εκδοτών των εφημερίδων καθίστανται άκυροι εξ υπαρχής.

Με βάση τη διακριτική εξουσία που έχει η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 22(3) του Νόμου 207/89, διατάσσει το Σύνδεσμο Εκδοτών Εφημερίδων και Περιοδικών Κύπρου και όλους τους εκδότες καθώς επίσης και κάθε εκδότη των εφημερίδων ΑΓΩΝ, ΑΛΗΘΕΙΑ, ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ ξεχωριστά όπως, μέσα σε 15 ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τεματίσουν την παράβαση και αποσύγουν επανάληψή της στο μέλλον.

Όσον αφορά τους εκδότες των εφημερίδων ΚΗΡΥΚΑΣ και ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ που έχουν ήδη διακόψει την κυκλοφορία των εν λόγω εφημερίδων, η Επιτροπή καταδικάζει με αναγνωριστική απόφασή της την παράβαση."

Το μοναδικό ερώτημα το οποίο χρήζει απάντησης στην υπόθεση αυτή είναι το κατά πόσον η καθ'ης η αίτηση Επιτροπή έχει ή στερείται δικαιοδοσίας να εξετάζει και να αποφασίζει για θέματα που αφορούν συμπράξεις για καθορισμό ανώτατης τιμής πώλησης των εφημερίδων.

Τα άρθρα του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, στα οποία η καθ' ης η αίτηση στήριξε την αρμοδιότητά της και εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση εκτέθηκαν πιο πάνω.

Ο περί Τύπου Νόμος, Ν. 145/89, ρυθμίζει βασικά θέματα που αφορούν τη λήψη μέτρων για κατοχύρωση της ελευθερίας του τύπου, τη σύσταση Συμβουλίου Τύπου και Αρχής Τύπου, την έκδοση, κυκλοφορία και πώληση εφημερίδων και άλλων εντύπων, την εγγραφή βιβλίων, την ίδρυση και κατοχή τυπογραφικού πιεστηρίου, την ίδρυση τυπογραφείου και άλλα συναφή ζητήματα.

Με το άρθρο 24(1) του πιο πάνω Νόμου, συστήθηκε η "Αρχή Τύπου", ανεξάρτητη Αρχή, στην αρμοδιότητα της οποίας ανήκουν η παροχή γνώμων και η έκδοση αποφάσεων για θέματα που ορίζονται στις διατάξεις του ίδιου άρθρου. Οι διατάξεις (3) και (4) του άρθρου 24 ορίζουν ότι:

5

"(3) Η Αρχή Τύπου είναι αρμόδια να αποφασίζει, με την έγκριση του Υπουργού, για τον καθορισμό ανώτατης τιμής πώλησης εφημερίδων και της καταβλητέας σε πρακτορεία και υποπρακτορεία τύπου, περιπτερούχους και εφημεριδοπώλες προμήθεια, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις επόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου.

10

(4) Η ανώτατη τιμή πώλησης εφημερίδων, σε συνάρτηση με το ύψος της καταβλητέας σε πρακτορεία και υποπρακτορεία τύπου, περιπτερούχους και εφημεριδοπώλες προμήθειας, καθορίζεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η τιμή αυτή να μην απολήγει σε τόσο χαμηλό επίπεδο, ώστε να καθίσταται δυσχερής ή να παρεμποδίζεται οπωσδήποτε η έκδοση εφημερίδων ούτε σε τόσο ψηλό επίπεδο, ώστε να επιβαρύνεται υπέρμετρα το αναγνωστικό κοινό και να μην εξασφαλίζεται έτσι η πολλαπλή και πολυμερής ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού."

15

20

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχει αρμοδιότητα να εκδίδει αποφάσεις για όλες τις πράξεις και συμπράξεις επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 7(1) και 7(1)(β) του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, Ν. 207/89, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου αυτού οι συμπράξεις ή πράξεις επιχειρήσεων που οι δραστηριότητές τους τυγχάνουν ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, στο βαθμό που διέπονται από τη ρύθμιση αυτή.

25

30

Στην υπό εξέταση περίπτωση το ζήτημα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης των εφημερίδων ρυθμίζεται ειδικά από τις διατάξεις (3) και (4) του άρθρου 24 του περί Τύπου Νόμου. Αρμόδια να αποφασίζει για το θέμα αυτό είναι η Αρχή Τύπου με την έγκριση του αρμόδιου Υπουργού.

35

40

Το περιεχόμενο της ρύθμισης του άρθρου 24(3) και (4) του περί Τύπου Νόμου ικανοποιεί πλήρως, κατά την άποψή μου, το "βαθμό" της εξειδίκευσης που απαιτείται από το άρθρο 7(1)(β) του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, είναι σαφής,

ειδική και εξαντλητική όσον αφορά τη ρυθμιζόμενη περίπτωση και δεν παρέχει πεδίο για οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία.

- 5 Περαιτέρω, η διάταξη 7(1)(β) του Ν. 207/89 είναι σαφής όσον αφορά το περιεχόμενό της και θέτει όσες δραστηριότητες πράξεων ή συμπράξεων επιχειρήσεων ρυθμίζονται ειδικά από άλλο νόμο εκτός του δικαιοδοτικού πλαισίου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού. Τέτοια ειδική νομοθετική ρύθμιση στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει και είναι η ρύθμιση του άρθρου 24(3) και (4) που ορίζει ως αρμόδιους για θέματα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης εφημερίδων την Αρχή Τύπου και τον αρμόδιο Υπουργό.

- 15 Δεν αποτελεί αντικείμενο αναθεώρησης στην παρούσα προσφυγή το κατά πόσον ορθά εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του άρθρου 24 του περί Τύπου Νόμου, ούτε το κατά πόσον ο καθορισμός ανώτατης τιμής πώλησης εφημερίδων αποκλείει την πώληση εφημερίδων σε τιμή κατώτερη από την καθορισθείσα ως ανώτατη τιμή.

- 20 Το μοναδικό ζήτημα στην προσφυγή αυτή είναι η ύπαρξη αρμοδιότητας της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής να λαμβάνει αποφάσεις όπως η επίδικη.

- 25 Για όλους τους λόγους που εκτέθηκαν πιο πάνω, η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται λόγω αναρμοδιότητας του οργάνου που την έλαβε.

Η προσφυγή επιτυγχάνει.